

Nº 25/1963.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till landskapslag om kolonisations-
nämnder.

Landstinget antog den 25 mars innevarande år en landskapslag om kolonisationsnämnder (framst. 6/63, lagutsk.bet. 2/63, st.utskot.bet. 8/63). Republikens President har sedermera i brev av den 20 juni detta år meddelat, att Landstingets beslut skall förfalla. Brevet är av följande lydelse:

"Till Ålands landskapsstyrelse.

Ålands landsting har den 25 mars 1963 fattat beslut om antagande av landskapslag om kolonisationsnämnder.

Vid föredragning i statsrådet i dag har Jag, efter att hava infordrat Högsta domstolens utlåtande i ärendet, över vilket även Ålandsdelegationen avgivit sitt yttrande, funnit, att lagstiftningen angående kolonisationsverksamheten, vartill förevarande landstingsbeslut är att hänföra, underliggör enligt 13 § 1 mom. 7 punkten självstyrelselagen för Åland landstingets lagstiftningsbehörighet och jämlikt 3 punkten samma moment inrymmas de uti beslutet ingående stadgandena rörande kommunalförvaltning i landstingets lagstiftningsbefogenhet.

I 8 § landstingsbeslutet stadgas, att den, som icke nöjes åt beslut av kolonisationsnämnden eller, då kolonisationsnämndens åligganden handhavas av kommunens styrelse, åt dennas beslut, äger rätt att anföra besvär hos landskapsstyrelsen. Såsom stadgandet är avfattat omfattar det besvär över såväl ändamålsenligheten som lagligheten av beslutet. Avgörandet av besvär utav sistnämnda beskaffenhet innebär emellertid utövande av förvaltningsrättslig lagskipning. Enligt 22 § självstyrelselagen för Åland ankommer den förvaltningsrättsliga lagskipningen i landskapet, för såvitt den icke utövas av rikets domstolar och annat icke är stadgat rörande de till självstyrelsen hörande ärendena, å länsstyrelsen i landskapet Åland samt å andra myndigheter, som i riket handhava sådan lagskipning. Då lagstiftningen om den förvaltningsrättsliga lagskipningen är att hänföra till lagstiftningen angående rättegångsväsendet, på vilket område lagstiftningsrätten uteslutande tillkommer riket, böra stadgandena i sistsagda paragraf förstås så, att däri avsett undantag från i riket gällande bestämmelser rörande besvär över besluts laglighet kan göras endast genom rikslagstiftning. Landstinget har sålunda genom att, med avvikelse från stadgandena uti 8 § den i riket gällande lagen den 28 december 1962 om kolonisationsnämnder, stadga behörighet för landskapsstyrelsen att avgöra besvär ö-

-2-

ver lagligheten av kolonisationsnämnds eller, där kolonisationsnämndens åligganden handhavas av kommunens styrelse, dennas beslut överskridit sin lagstiftningsbehörighet.

På grund av det ovan anförda har Jag med stöd av 14 § 2 mom. självstyrelselagen för Åland beslutat förordna, att förevarande landskapslag skall förfalla; vilket Landskapsstyrelsen härmed till kännedom meddelas.

Helsingfors, i Statsrådet den 20 juni 1963

REPUBLIKENS PRESIDENT

Urho Kekkonen.

Justitieminister J.O. Söderhjelm."

Såvitt besvär gälla lagligheten i kolonisationsnämnds beslut böra de föras såsom i rikets lag är stadgat eller hos kolonisationsstyrelsen. Landstinget har i detta avseende icke rätt att i landskapslag avvika från rikslagstiftningens bestämmelser. Däremot är det möjligt att beträffande besvär, som gälla ändamålsenligheten i kolonisationsnämnds beslut, fastställa, att sådana besvär skola anföras hos landskapsmyndighet, i detta fall lämpligen landskapsstyrelsen. Då landskapsstyrelsen anser det principiellt oriktigt, att besvär över landskapsstyrelsen underställda myndigheters beslut skulle i angelägenheter som höra till självstyrelsen införas hos riksmyndighet beträffande beslutens ändamålsenlighet, föreslår landskapsstyrelsen, att dessa besvär skulle anföras hos landskapsstyrelsen.

I övrigt är föreliggande lagförslag överensstämmande med Landstingets vid senaste vintersession fattade beslut.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsam samt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g
om kolonisationsnämnder.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

I varje kommun skall finnas en kolonisationsnämnd. Landskapsstyrelsen må dock på framställning av kommunens fullmäktige besluta, att kolonisationsnämnd tills vidare icke skall tillsättas i kommun. Kolonisationsnämndens åligganden handhavas härvid av kommunens styrelse.

2 §.

På kolonisationsnämnden ankommer att handhava de angelägenheter angående kolonisationsverksamhet och inlösen av legoområden samt till dem anslutna ärenden, vilka enligt landskapslagen om disposition av

-3-

jord (9/59) och därtill ansluten lagstiftning, annan kolonisationslagstiftning, landskapslagen om inlösen av vissa legoområden i landskommunerna (28/59) samt andra stadganden och bestämmelser ankomma på kolonisationsnämnden.

3 §.

Angående kolonisationsnämnden samt dess ordförande och ledamöter gäller, om ej i denna lag annat är stadgat, vad om kommunala nämnder och kommunala förtroendemän är stadgat.

Kolonisationsnämnden står under landskapsstyrelsens och kolonisationsinspektörens tillsyn.

4 §.

Kolonisationsnämnden består av ordförande och fyra ledamöter.

Nämndens ordförande och ledamöter samt ersättare för envar ledamot väljas av kommunens fullmäktige för tre år i sänder. Nämnden utser för samma tid inom sig en viceordförande.

5 §.

Ordföranden skall vara väl förtrogen med gårdsbruk. Ledamöterna, av vilka åtminstone tvenne böra företräda dem, som enligt jorddispositionslagstiftningen äro jord- eller kreditberättigade, skola äga kännedom om gårdsbruk.

Person, som är anställd vid penninginrättning, som beviljar jorddispositions lån, eller är dess ombud eller medlem av dess styrelse eller är ordförande eller viceordförande i dess förvaltningsråd eller för dess principaler, må icke inväljas i kolonisationsnämnd.

6 §.

Kommunens fullmäktige må, efter att hava hört landskapsstyrelsen, entlediga kolonisationsnämndens ordförande, då synnerliga skäl därtill prövas föreligga. Härvid skall ny ordförande ofördröjligen väljas för den återstående mandattiden.

7 §.

Kolonisationsnämnden är beslutför, då ordföranden eller viceordföranden samt två ledamöter äro tillstädes, varvid åtminstone den ena av ledamöterna bör företräda de jord- eller kreditberättigade.

8 §.

Den, som icke nöjes åt beslut av kolonisationsnämnden eller, då kolonisationsnämndens åligganden handhavas av kommunens styrelse, åt dennas beslut, äger rätt att inom trettio dagar rån delfåendet av beslutet anföra besvär däröver beträffande beslutets laglighet hos kolonisationsstyrelsen och beträffande beslutets ändamålsenlighet hos landskapsstyrelsen. Besvärsskriften skall senast den dag då besvärstiden utgår före klockan

-4-

tolv inlämnas till kolonisationsnämnden. Klaganden må även på eget ansvar tillställa kolonisationsnämnden besvärsskriften såsom betald postförsändelse eller genom bud såsom i lagen den 26 februari 1954 om översändande av handlingar (FFS 74/54) är stadgat. Kolonisationsnämnden insände utan dröjsmål besvärsskriften jämte eget utlåtande till vederbörande besvärsmyndighet.

Vad i 1 mom. är stadgat äger icke tillämpning, om i lag eller förordning är annat stadgat angående ändringssökande eller om ändringssökande är förbjudet, ej heller då kolonisationsnämndens beslut är av sådan art, att det kan underställas kommunens styrelse.

Angående sökande av ändring i beslut av kolonisationsnämndens ordförande är särskilt stadgat.

9 §.

Kommun må kolonisationsnämnden till biträde anställa en kolonisationsinstruktör, vars anställning må hava karaktär av antingen huvud- eller bisyssla. Kommunerna må, såvitt de därom överenskomma, anställa gemensam kolonisationsinstruktör.

Kolonisationsinstruktör bör hava genomgått lantmannainstitut eller motsvarande lantbruksundervisningsanstalt eller ock hava avlagt någon högre lantbruksexamen.

Med landskapsstyrelsens tillstånd må till kolonisationsinstruktör, som handhar sin befattning såsom bisyssla, antagas person, som icke uppfyller i 2 mom. nämnda kompetensfordringar, om han i övrigt prövas äga för handhavandet av kolonisationsinstruktörens åligganden erforderlig skicklighet och förmåga.

10 §.

Finnes i kommun icke kolonisationsinstruktör, må landskapsstyrelsen på ansökan av kommunen eller efter att hava hört kommunens fullmäktige inom ramen för landskapets ordinarie inkomst- och utgiftsstat besluta, att månatligt arvode skall erläggas till ordföranden.

11 §.

Kolonisationsnämndens utgifter bestridas av kommunens medel.

Kommunen uppbär av landskapsmedel ersättning till 65 procent av kolonisationsinstruktörs lön och därtill anslutna utgifter samt av pensionskostnader, av arvode, som erlägges till kolonisationsnämndens ordförande, ävensom av sammanträdesarvoden, som skola utbetalas till kolonisationsnämndens ordförande, ledamöter och kolonisationsinstruktör, samt av resekostnadsersättningar och dagtraktamenten.

Inom ramen för landskapets ordinarie inkomst- och utgiftsstat må sådana ekonomiskt mindre bärkraftiga kommuner, för vilka kolonisationsnämndens utgifter eljest skulle bliva mera betungande än skäligt, i

-5-

ersättning beviljas mer än 65 procent av kolonisationsinstruktörs lön och därtill anslutna utgifter samt av pensionskostnader.

12 §.

Landskapsstyrelsen fastställer de maximibelopp av lön och därtill anslutna utgifter samt av pensionskostnader och arvoden ävensom av resekostnadsersättningar och dagtraktamenten, enligt vilka ersättning med stöd av 11 § kan erläggas till kommunen.

13 §.

Närmare föreskrifter angående verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

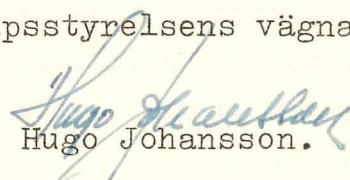
14 §.

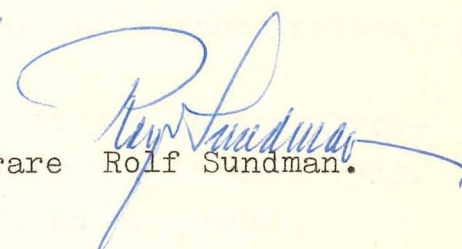
Genom denna lag upphäves landskapslagen den 15 juli 1952 angående kolonisationsnämnder i landskapet Åland (29/52) jämte däri senare vidtagna ändringar. Med stöd av sagda lag vald kolonisationsnämnd handhar likväl de på kolonisationsnämnden ankommande uppgifterna, tills ny nämnd enligt denna lag valts eller landskapsstyrelsen beslutat, att kolonisationsnämnd icke skall tillsättas i kommunen.

Stadgandet i 11 § skall tillämpas första gången på 1963 års utgifter för kolonisationsnämnderna i landskapet.

Mariehamn, den 24 oktober 1963.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Hugo Johansson.

Lagberedningssekreterare Rolf Sundman.